

Plán péče o přírodní památku Martinské stěny

**na období
2024–2032**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	2
1.6 Kategorie IUCN.....	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	3
1.8 Cíl ochrany.....	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	5
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	7
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	7
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	8
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	9
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	9
2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody	9
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	10
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	11
3. Plán zásahů a opatření.....	12
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	12
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	12
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	13
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	14
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	14
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	14
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	14
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	14
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	14
4. Závěrečné údaje	16
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	16
4.2 Použité podklady a zdroje informací	16
4.3 Seznam používaných zkratk	17

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	17
5. Přílohy	18

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2192
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Martinské stěny
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Kokořínsko
číslo předpisu:	1/2002
datum platnosti předpisu:	19. 11. 2002
datum účinnosti předpisu:	24. 12. 2002

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Liberecký
okres:	Česká Lípa
obec s rozšířenou působností:	Česká Lípa
obec s pověřeným obecním úřadem:	Doksy
obec:	Dubá
katastrální území:	Dřevčice

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 632945, Dřevčice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1142/1		lesní pozemek	pozemek určený k plnění funkcí lesa	741 018	31 822
Celkem					31 822

* Určeno dle měřického náčrtu číslo 167-134/2002 ze dne 28. 8. 2002.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	3,1822	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	-	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	3,1822	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: ---
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): Kokořínsko – Máchův kraj (III. zóna)
překryv s jiným typem ochrany: CHOPAV Severočeská křída
OPVZ Horní Liběchovka vrty

Natura 2000
ptačí oblast: ---
evropsky významná lokalita: CZ0512100 Roverské skály

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Výjimečná ukázka reliktního rozvolněného boru na pískovcových skalách se vzácnými společenstvy bezobratlých živočichů jako je např. slíďák vřesovištní (*Alopecosa fabrilis*), který se v České republice vyskytuje pouze na několika místech v severní části CHKO Kokořínsko. Zároveň se jedná o jedinečnou ukázkou geomorfologie pískovcových stěn.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L8.1B Boreokontinentální bory	100	Dvouetážové rozvolněné borové porosty s podprůměrnou výškou ve smíšení se subkontinentálními borovými doubravami (L7.3). Dominantní zastoupení borovice lesní, příměs dubu zimního, břízy bělokoré a jeřábu ptačího. Bylinné patro s vysokou pokryvností borůvky (<i>Vaccinium myrtillus</i>) a vřesu (<i>Calluna vulgaris</i>). Na exponovaných místech skal je výrazněji vyvinuto mechové a lišejníkové patro s vegetací S.1.2 (šterbinovou vegetací silikátových skal a drolin) a T8.3 (brusnicovou vegetací skal a drolin).	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
slíďák vřesovištní (<i>Alopecosa fabrilis</i>)	EN	Druh je vázán na reliktní bory porostlé vřesem, zejména okraje pískovcových skal, tj. osvětlené písčité plošky na úpatí pískovcových útvarů, kde se nejčastěji zdržuje v norách. Přesná velikost populace není zmapována ¹⁾ .	a
vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>)	NT	Vyskytuje se ve formě vláknitého gametofytu, tvoří nepravidelné kolonie porůstající holý pískovec v tmavých a vlhkých jeskyních, pod převisy, ve šterbinách a voštinách. Vyžaduje stálé mikroklima ve skalních útvarech. Velikost kolonií se pohybuje od několika milimetrů čtverečných, jen vzácně přes 1 m ² . Populace není izolovaná, ale je na okraji areálu rozšíření druhu ²⁾ . Vyžaduje stálé mikroklima ve skalních útvarech.	b (1421)

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR:

dle červených seznamů ČR (Farkač et al. 2005): EN – ohrožený,

dle červených seznamů ČR (Grulich & Chobot, 2017; Hejda et al., 2017): NT – téměř ohrožený (kategorie IUCN),

¹⁾ Poslední nález v roce 2014 – terénní šetření SCHKO.

²⁾ Poslední nález dle NDOP v roce 2020.

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Martinská stěna – souvislé defilé pískovcových skal	Horizontálně protažená, souvislá skalní stěna křemenných pískovců střední části jizerského souvrství (střední turon) české křídové pánve.	Jedinečná ukázka souvislé příkré stěny tvrdých pískovcových skal, která není v délce téměř 300 m výrazně rozpukaná. Ve vrcholových partiích stěny jsou vyvinuty především výrazné škrapy.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Boreokontinentální bory (L8.1)	Zachování přirozeného vývoje lesního ekosystému za maximálního využití přírodních procesů, bez výrazných negativních antropogenních vlivů.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 3 ha) přítomnost starších stromů nebo mrtvého dřeva (15 stromů stáří nad 170 let nebo 15 m³ mrtvého dřeva)

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
slíďák vřesovištní (<i>Alopecosa fabrilis</i>)	Zajištění udržení příznivého stavu populace.	<ul style="list-style-type: none"> přítomnost druhu v území (výskyt alespoň jednoho jedince nebo viditelné nory v písku, půdě či mezi kameny)
vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>)	Zajištění podmínek pro udržení příznivého stavu populace.	<ul style="list-style-type: none"> přítomnost druhu v území (pozitivní záznam druhu)

C. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Martinská stěna – souvislé defilé pískovcových skal	Zachování významných geologických fenoménů pískovcových útvarů.	<ul style="list-style-type: none"> pískovcové útvary bez antropogenního poškození

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Unikátní skalní defilé se nachází západně od obce Heřmánky, 390–420 m n. m. Jedná se o jižní okraj pískovcové plošiny probíhající v délce 500 m, který je porostlý borovým lesem. V rámci oblasti je výjimečná zejména příkrá stěna dlouhá asi 300 m brázděná úžlabinami. Okraj plošiny je místy pokryt slabou vrstvou surové písčité půdy s nevýraznou humifikací, místy převažuje zcela holé skalní podloží. Severně nad stěnou se nachází ještě jedno nízké patro nepravidelných skalek se souvislejším půdním krytem.

Většina pískovcové plošiny je porostlá reliktním borem svazu *Dicrano-Pinion* s rozvolněným stromovým patrem. Převládají acidofilní druhy, přičemž flora je tu druhově chudá. Na hraně skal se vyskytují nízké solitérní borovice, časté jsou zde porosty vřesu obecného (*Calluna vulgaris*), lišejníků, dutohlávek (*Cladonia* sp. div.). Na holé skále se vyskytuje kolenec Morisonův (*Spergula morisonii*). V části s vyvinutým půdním pokryvem se hojně vyskytuje borůvka (*Vaccinium myrtillus*) a ve stromovém patře převládá borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Ze zpevněné cesty se do území začínají šířit ruderalní druhy (např. *Rumex acetosella*, *Rubus idaeus*, *Geranium robertianum* a expanzivní druh *Calamagrostis epigejos*).

Místní mikroklimatické podmínky umožňují výskyt vzácných druhů brouků, zejména saproxylických druhů vyžadujících dostatek odumřelých stromů. V rámci inventarizačního průzkumu v roce 2021 byl zjištěn výskyt druhů zařazených v červených seznamech (viz tabulka 2.1.2).

Dle plánu péče pro období 2014–2023 se v území vyskytovaly další zvláště chráněné druhy, jejichž výskyt však nebyl v uplynulých letech ověřen.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Houby			
kosmatka borová (<i>Desmazierella acicola</i>)	-	EN	drobná houba vyskytující se na spadaném jehličí borovic
lošák šupinatý (<i>Sarcodon squamosus</i>)	-	VU	houba vyskytující se na písčitých půdách pod borovicemi
vatovečka hnědavá (<i>Tomentellopsis zygodesmoides</i>)	-	CR	vatičkovitá houba vázaná na dřevo borovic
Cévnaté rostliny			
kolenec Morisonův (<i>Spergula morisonii</i>)	-	NT	nachází se tu populace fertlních jedinců (dvě desítky - počet jedinců zjištěn v rámci botanického průzkumu v roce 2018) vázaných na písčiny a světlé bory.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>)	SO	NT	předmět ochrany – vyskytuje se ve formě vláknitého gametofytu, tvoří nepravidelné kolonie porůstající holý pískovec v tmavých a vlhkých jeskyních, pod převisy, ve štěrbinách a voštinách. Vyžaduje stálé mikroklima ve skalních útvarech. Velikost kolonií se pohybuje od několika milimetrů čtverečných, jen vzácně přes 1 m ² . Populace není izolovaná, ale je na okraji areálu rozšíření druhu. Vyžaduje stálé mikroklima ve skalních útvarech.
Pavouci			
slíďák vřesovištní (<i>Alopecosa fabrilis</i>)	-	EN	předmět ochrany – je vázán na reliktní bory porostlé vřesem, zejména okraje pískovcových skal, tj. osvětlené písčité plošky na úpatí pískovcových útvarů, kde se nejčastěji zdržuje v norách. Přesná velikost populace není zmapována.
Brouci			
<i>Carabus problematicus</i>	O	-	sřevlík vázaný na lesní oblasti
<i>Cardiophorus ebeninus</i>	-	NT	druh písků a pískovcových skalních měst (tisíce jedinců)
<i>Corticeus fraxini</i>	-	EN	vzácný druh potemníka vázaný na kůrovce, s kalamitou kůrovců silně expanduje
<i>Euracmaeops marginatus</i>	-	NT	saproxylofág, monofág na borovicích
hrotnatec tesaříkovitý (<i>Pseudocistela ceramboides</i>)	-	VU	saproxylofág v listnácích (stovky jedinců)
<i>Hylis olexai</i>	-	EN	saproxylofág na listnácích i jehličnanech (stovky jedinců)
krasec (<i>Chrysobothris igniventris</i>)	-	EN	saproxylofág na borovicích a smrcích (stovky jedinců)
krasec (<i>Phaenops cyanea</i>)	-	NT	saproxylofág na borovicích
krasec (<i>Phaenops formanekei formanekei</i>)	-	VU	saproxylofág na borovicích, někdy smrku (stovky jedinců)
kůrař maďalový (<i>Corticeus unicolor</i>)	-	NT	saproxylofág na listnácích i jehličnanech
<i>Prionychus melanarius</i>	-	NT	saproxylofág v odumřelých stromech
<i>Serropalpus barbatus</i>	-	NT	saproxylofág na jehličnanech
<i>Xylita laevigata</i>	-	EN	saproxylofág v borovicích a smrcích (stovky jedinců)
Plazi			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	početně se vyskytuje na hranách skal
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	ojedinele se vyskytuje na okraji skal a ve vřesovištích
Letouni			
netopýr hvízdavý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>),	SO	-	vyskytuje se roztroušeně či ojedinele
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)	SO	-	letní kolonie vázané na doupné stromy, zimní kolonie vázané na štěrby skal

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	KO	VU	zimní kolonie vázané na štěrby skal

* Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

** Stupeň ohrožení podle červených seznamů: Cévnaté rostliny, bezobratlí, pavouci: EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený; podle Grulich & Chobot (2017), Hejda et al. (2017), Řezáč et al. (2015)

Početnost předmětů ochrany viz poznámky v kap. 1.7.2, početnost hub nebyla zjišťována, početnost ostatních druhů dle inventarizace z roku 2021 a 2022.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Působení abiotických činitelů na skalní útvary se nijak výrazněji neprojevuje, v dlouhodobém časovém horizontu se uplatňuje vodní a větrná eroze působící na skalní útvary, jedná se o zcela běžné působení větru a vody na zvětrávání. Toto zvětrávání je v některých místech negativně ovlivňováno sportovními aktivitami návštěvníků.

b) biotické disturbanční činitele

V území se sporadicky objevuje biotické poškození borovic podkorním hmyzem, napadení několika stromů v malé skupince nemá vliv na celkovou změnu ekosystému. Zde se vyskytující odumírající stromy jsou výsledkem přirozených procesů.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Ochrana území započala již u majitelů pozemků v první polovině 19. století, kdy neměly být zpustošeny suché náhorní planiny, neúrodné hřebeny, pískovcové skály strmé stráně, úzká údolí. V 20. století se území stalo součástí chráněné krajinné oblasti Kokořínsko (r. 1976). V roce 1992 vstoupil v platnost nový zákon o ochraně přírody a krajiny a na jeho základě bylo provedeno zónování CHKO Kokořínsko. Lokalita Martinské stěny byla na základě schválené zonace zařazena do II. zóny ochrany přírody CHKO Kokořínsko (r. 1997).

V roce 2002 Správa CHKO Kokořínsko vyhlásila lokalitu za přírodní památku Martinské stěny. Od roku 2005 je celá přírodní památka součástí rozsáhlé EVL Roverské skály. V současnosti leží území ve III. zóně CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, přičemž k severnímu okraji přiléhá II. zóna CHKO a k jižnímu I. zóna CHKO.

b) lesní hospodářství

Lesy v širším území byly za posledních 300 let poznamenány intenzivním využíváním a vyhrabáváním hrabanky, čímž postupně docházelo ke zchudnutí stanoviště. Lesy založené v polovině 19. století byly prořídle, se sníženou hmotností dříví, z dřevinné skladby se úplně vytratil kdysi hojný dub, porosty byly přetěžované a holiny obsadila převážně bříza. Buk byl pořád v porostech zastoupen, i když v mnohem menších počtech. Habr se objevoval už jenom jako příměs.

Do poloviny 20. století však byly lesy zcela pozměněné s převažujícím zastoupením borovice a vysokým zastoupením smrku. Listnáče tvořily pouze příměs.

V posledních desetiletích se jeví běžné lesnické hospodaření na skalním masivu jako prakticky nemožné. Během platnosti minulých plánů péče nebyl v tomto území proveden žádný zásah a je ponecháno přirozeným procesům. V době vyhlášení přírodní památky se lesní porost nacházel v 17. věkovém stupni, s převažujícím zastoupením borovice (80 %), ve smíšení s dubem (10 %) a břízou (10 %). V současnosti je část lesního pozemku (1,72 ha) zařízena jako bezlesí – skála, zbytek (1,52 ha) je tvořen porostní skupinou se 100 % zastoupením borovice, ve věku 174 let a vtroušenými listnatými dřevinami (břízou, dubem a bukem). Lesní ekosystém je charakteristický velmi početnou populací borovice lesní na extrémně chudých turonských kvádrových pískovcích. Borovice je tvárná, vzhledem ke stanovišti méně vzrůstná. Odolná abiotickým a biotickým vlivům. Lesy jsou zařazeny do pásma ohrožení imisemi D (porosty s nižším imisním zatížením).

c) myslivost

Přírodní památka Martinské stěny se nachází v honitbě Obrok CZ5101210122, jejímž držitelem jsou Lesy ČR, s. p., Hradec Králové. Honitba je pronajata spolku MS Čap Tuhaň. Území bezprostředně hraničí s honitbou Dubské Švýcarsko CZ5101610149 (držitelem jsou také Lesy ČR, s. p.). V honitbě se vyskytuje zvěř černá a srnčí. V přírodní památce nejsou vybudována žádná myslivecká zařízení a vzhledem k malé rozloze přírodní památky to ani není vhodné. Škody zvěří nejsou nijak zvlášť významné, projevují se především občasným rytím černé zvěře.

d) rekreace a sport

Provozování horolezecké činnosti je vázáno na předchozí souhlas Správy CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. Z minulosti není známo, že by přírodní památka byla horolezci využívána, ani v současné době není známa snaha tuto činnost zde provozovat.

Území je intenzivně turisticky využíváno. Z obce Dřevčice vede k rozcestí u Martinských stěn obnovena Stará Husí cesta lemovaná ovocným stromořadím (z roku 2015), která pokračuje po zpevněné lesní cestě severním okrajem přírodní památky až k páteřní červené turistické trase. Jelikož je lesní cesta vedena zároveň jako cyklotrasa, mohou se cyklisté vyhnout červeně značené trase vedoucí po skalách přímo přírodní památkou. Červeně značená stezka byla v minulosti hojně využívaná právě cyklisty a tento trend stále pokračuje, což má za následek rychlejší a stále intenzivnější postup eroze. Již v minulém plánu péče bylo upozorněno na nevhodné využívání stezky cyklisty, kdy dochází k poškozování povrchu stezky vedoucí po hraně skalní stěny nad Komářím dolem a současně dochází v některých místech k obnažení kořenového systému lesních dřevin. Také docházelo k omezení pěších návštěvníků cyklisty. V posledních letech stoupla návštěvnost chráněných území v celé republice, přírodní památku nevyjímaje. Dochází tak k sešlapu v celé šířce mezipatra, od skalního okraje po značenou stezku až po úpatí dalšího patra skal, k vytváření nových tras a narušování půdního krytu i skalního podloží. Památka je hojně navštěvována i v zimních měsících, za sněhu a ledu, kdy je turistická stezka méně bezpečná, a tak návštěvníci, včetně cyklistů, vytvářejí nové trasy mimo značenou stezku, až k dalšímu patru skal.

e) těžba nerostných surovin

Předmětem ochrany je i geomorfologie pískovcových skal, proto je těžba nerostných surovin v přírodní památce nepřípustná. V minulosti zde pravděpodobně ani těžba neprobíhala a nepředpokládá se ani zájem o její zahájení v budoucnu.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit,

ve znění pozdějších předpisů

Souhrn doporučených opatření pro EVL Roverské skály, datum schválení 8. 3. 2019

Územní plán města Dubá

Zásady územního rozvoje Libereckého kraje

OPVZ Horní Liběchovka vrty – rozhodnutí ONV Česká Lípa z 18. 7. 1990

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj
Lesní hospodářský celek / zařízení obvod	LHC Česká Lípa
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	3,24 ha
Období platnosti LHP	2014–2023
Organizace lesního hospodářství	Lesy České republiky, s. p., LS Česká Lípa, revír Dubá

Přírodní památka je vymezena pouze na části pozemkové parcely, výměra památky se neshoduje s celkovou výměrou porostních skupin dle LHP.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: Severočeská pískovcová plošina a Český ráj				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	Zakrslý bor	BO 9, BŘ 1, SM+, BK+, DB+	1,5223	47
0M	Chudý bor	BO 8–9, DB+1, BŘ 1, BK+1	1,1800	36
0Y	Skeletový bor	BO 2–6, SM 1–6, BŘ +1, BK +1, DB+1, JD+1, JŘ	0,5377	17
Celkem			3,24	100 %

*Zastoupení SLT a výměra byla převzata z typologické mapy ÚHUL, 2021, vztažena na plochu porostních skupin. SLT 0K a 2K se vyskytuje pouze okrajově, na hranici přírodní památky, proto není v tabulce uveden. Přirozená dřevinná skladba stanovena Průšou, 1971.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Pískovcové útvary jsou tvořeny středně zrnitými až hrubozrnnými křemennými pískovci střední části jizerského souvrství (střední turon) české křídové pánve. Geomorfologicky toto území spadá do celku Ralská pahorkatina, podcelku Dokeská pahorkatina, okrsku Polomené hory a podokrsku Vlhošťská vrchovina (Adamovič et al., 2010). V rámci oblasti jde o ojedinělý útvar z pohledu utváření zdejších pískovcových skal, pro které je typický kvádrový rozpad. Ve vrcholových partiích stěn jsou vyvinuty černé škrapy a další útvary.

Dílčí plochy se nevymezují, jsou spojeny s lesními pozemky (příloha M3).

Příloha:

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	Boreokontinentální bory (L8.1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 3 ha)	Boreokontinentální bory mají v přírodní památce hlavní zastoupení (2,5 ha). Tento biotop je vázaný na skalní podklad a typicky se prolíná s brusnicovou vegetací skal a drolin či štěrbínovou vegetací silikátových skal a drolin. Část plochy ekosystému připadá na borové doubravy. Rozloha biotopů se za poslední roky významně neměnila, posuny ve vymapovaných plochách jsou způsobené aktualizovaným mapováním. Spolu s udržením rozlohy ekosystému je důležité zachovat různorodost a střídání biotopů, s podporou samovolných přirozených procesů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost starších stromů nebo mrtvého dřeva	V území se nachází několik jednotek starších stojících stromů (borovic, dubů). V minulém deceniu se zásahy neprováděly, další obnova či pěstební opatření v lesích nejsou v LHP plánovány. Je žádoucí ponechávat veškeré stromy k fyzickému dožití a poškozené stromy či zlomy zajistit tak, aby byly bezpečně ponechány na místě. Veškeré dřevo je nutné ponechat v území k zetlení (přítomnost 15 stojících stromů stáří nad 170 let nebo 15 m ³ mrtvého dřeva).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	slíďák vřesovištní (<i>Alopecosa fabrilis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu v území (výskyt alespoň jednoho jedince nebo viditelné nory v písku, půdě či mezi kameny)	Přítomnost slíďáka je potvrzena pouze sporadickými nálezy, druh však není pravidelně sledován. Na základě dostupných dat nelze relevantně posoudit, zda má populace stoupající charakter. Doporučuje se provádět pravidelný monitoring.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

druh:	vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu v území (pozitivní záznam druhu)	Přítomnost druhu je potvrzena nálezy, opakovaný průzkum nebyl prováděn, proto nelze relevantně posoudit, zda má populace stoupající charakter. Doporučuje se zopakovat monitoring.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Martinská stěna – souvislé defilé pískovcových skal
-------------------------------	---

indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
pískovcové útvary bez výrazného antropogenního poškození	Za období předchozího plánu péče došlo k antropogennímu poškození skalních útvarů, sešlapem i jízdou na kole, a tento trend pokračuje dál. Pro udržení pozitivního stavu je potřeba zajistit efektivní usměrnění pohybu návštěvníků, zejména cyklistů. Na povrchu se nenacházejí nově vytvořené trasy.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Nejsou známy žádné zásahy, v rámci kterých by mohlo dojít k takové kolizi zájmů, kterou nelze jednoduše vyřešit obvyklými způsoby.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
01	Les ochranný	0Z 0M 0Y	L8.1B Boreokontinentální bory
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
0Z	BO 9, BŘ 1, SM+, BK+, DB+		
0M	BO 8–9, DB+1, BŘ 1, BK+1		
0Y	BO 2–6, SM 1–6, BŘ +1, BK +1, DB+1, JD+1, JŘ		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
BO			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Ponechat přirozeným procesům, bez zásahů.			
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
Fyzický věk	nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Díky přirozeným procesům dosáhnout zastoupení ostatních dřevin přirozeného zastoupení. Ponechávat mrtvé dřevo v porostu.			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Ponechat přirozeným procesům, bez zásahů.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Přirozená obnova.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Bez zásahu.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Kácet pouze nebezpečné stromy u stezky a ponechat je pak k zetlení v porostu nebo ponechat stojící stromy zkrácené na výšku 2–3 m.			
Poznámka			

*Obmýetí a obnovní doba nejsou uvedeny číselně, jelikož jsou porosty ponechány bez zásahu.

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Na lokalitě se vyskytují společenstva rostlin vázaných na bory. Pro ně je důležité dodržovat bezzásahový režim a zajistit omezení sešlapu návštěvníky. V případě výskytu geograficky nepůvodních druhů kácení, zastínění pro vláskatec.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Pro zajištění podmínek pro předmět ochrany – slíd'áka vřesovištního je žádoucí šetřit místa s vřesem, na písčitém podkladu, před sešlapem návštěvníků. Další nezanedbatelnou skupinou je saproxylický hmyz vázaný na mrtvé dřevo, je tedy žádoucí ponechávat stromy k dožití a mrtvé dřevo v porostu. Nejvhodnějším způsobem, jak zajistit přirozené procesy, je ponechat porosty bez zásahu.

f) péče o útvary neživé přírody

Skalní útvary, zejména půdní kryt, je narušen z důvodu nerespektování trasy zde vyznačené stezky. Je tedy žádoucí vhodnou formou informovat návštěvníky (pěší i cyklisty) o negativních dopadech narušování půdního povrchu a o možnosti využít bezpečnější trasu po zpevněné lesní cestě. Trvajícím sešlapem, může prohlubovat erozi a taky může dojít k přímému poškození skalních útvarů. V případě zhoršujícího se stavu půdního povrchu a pokračující eroze bude nutné průchod stezkou omezit a umožnit vstup jen na část stezky, po nejbližší vyhlídkové místo nad skálou.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Vývraty stromů, které ohrožují návštěvníky, doporučujeme položit na zem k samovolnému rozkladu, případně ponechat stojící a zkrácené na výšku 2–3 m.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území**a) lesy na lesních pozemcích**

Území tvoří jeden lesní pozemek, na kterém se nacházejí lesní ekosystémy, které jsou předmětem ochrany. V rámci LHP je vymezena jedna porostní skupina a jedno bezlesí. Vzhledem ke stavu lesů a dalšímu vývoji se žádné zásahy nenavrhují.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) útvary neživé přírody

Nenavrhují se.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Doporučuje se uplatňovat stejný přístup, jako v přírodní památce (viz rámcové směrnice péče o les), minimálně zasahovat, dřeviny přirozeného druhového složení.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území bylo geodeticky zaměřeno a označeno v roce 2002, aktualizace není nutná. Hranice území je v terénu řádně označena pruhovým značením a hraničníky s doplňkovými informačními cedulkami. Na západní straně stezky se nachází jedna informační cedule. V následujícím období platnosti plánu péče je nutné provádět kontrolu a v případě potřeby zajistit údržbu značení a cedule.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacích dokumentace

Není potřeba.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Není potřeba, území je ponecháno bez zásahu.

c) ostatní

Není potřeba.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Územím prochází značená turistická stezka značně využívaná návštěvníky se všemi důsledky. Pomocí informačních cedulí informovat návštěvníky o negativním vlivu sešlapu na předměty ochrany a na možnosti využití bezpečnější okružní lesní cesty (spojnice k Husí cestě), cyklistům úplně omezit vstup na turistickou červenou stezku vedoucí po skalách, případně i doplnit fyzické zábrany ztěžující vjezd na kole a doplnit stojan na uzamčení kol. V případě zhoršujícího se stavu částečně omezit průchod i pěším návštěvníkům. K zjištění početnosti návštěvníků lze instalovat monitorující sčítače.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je dobře dostupné a vhodné pro exkurze (veřejnost, ekovýchova apod.). V území se nachází jedna informační cedule o přírodní památce, její zpracování a informace jsou dostatečné. Řízené exkurze dle pravidel chování by neměly způsobit větší poškození skalních útvarů, na rozdíl od individuálních návštěv jednotlivců.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V území se neprovádí pravidelný monitoring významných druhů a nejsou tak k dispozici data o výskytu. Vhodný by byl opakovaný průzkum, zaměřený zejména na slídáka vřesovištního a vláskatce tajemného, alespoň jednou za 10 let (před koncem platnosti tohoto plánu péče).

Minimálně jednou za 10 let provést inventarizaci biotopů se zaměřením na výskyt specifických druhů a rozlohu biotopu pro ověření indikátorů.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Údržba pruhového značení	1,5 km	1	1 700
Údržba hraničníků a doplňkových cedulek	5 ks	1	6 300
Údržba informačního panelu	1 ks	1	5 000
Instalace naváděcí cedule se zábranou a stojanem na kolo (přírodní materiál)	2 ks	1	20 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			33 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a vychází z Nákladů obvyklých opatření MŽP pro rok 2023 (případně jsou stanoveny odhadem). Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

ADAMOVIČ J., MIKULÁŠ R. & CÍLEK V. (2010): Atlas pískovcových skalních měst České a Slovenské republiky: geologie a geomorfologie. – Academia, Praha.

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz, stav k 31. 1. 2023].

FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda 35: 1–178.

HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36: 1–612.

HONCŮ M. (2006): Brouci (Coleoptera) CHKO Kokořínsko I. Beetles (Coleoptera) of Kokořínsko Protected Landscape Area I. – Bohemia centralis, Praha, 27: 515–547.

CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR, Praha.

IAREMA, V. (2018): Botanický inventarizační průzkum lokality PP Martinské stěny – floristika. – Ms., depon. in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.

IAREMA, V. (2018): Botanický inventarizační průzkum lokality PP Martinské stěny – vegetace. – Ms., depon. in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.

KOPECKÝ T. & KOPECKÁ M. (2022): Inventarizace vybraných druhů fytofágního hmyzu a epigeických predátorů na území PP Martinské stěny 2022. – Ms., depon. in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.

KOPECKÝ T. & KOPECKÁ M. (2021): Inventarizace vybraných druhů saproxylofágního hmyzu a epigeických predátorů na území PP Martinské stěny 2021. – Ms., depon. in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.

LHP pro LHC Česká Lípa s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

- LOŽEK V., KUBÍKOVÁ J., ŠPRYŇAR P. et al. (2005): Střední Čechy. – In: Chráněná území ČR, svazek XIII. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- NOVÁK A. & TLAPÁK J.: Historická část elaborátu pro lesní části chráněné krajinné oblasti Kokořín
- Plán péče o CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, platnost 2014–2023. – Ms., depon in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.
- Plán péče o PP Martinské stěny, platnost 2014–2023. – Ms., depon in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.
- Rezervační kniha PP Martinské stěny. – Ms., depon in: RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, Mělník.
- ÚHÚL BRANDÝS NAD LABEM. Oblastní plány rozvoje lesa. [on-line databáze; mapový portál ÚHÚL stav k 31. 1. 2023].
- Vlastní terénní šetření v letech 2014–2023, Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky
EVL – evropsky významná lokalita
CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
IUCN – Světový svaz ochrany přírody
KN – katastr nemovitostí
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – nálezová databáze ochrany přírody
OPVZ – ochranné pásmo vodních zdrojů
PK – pozemkový katastr
PP – přírodní památka
SLT – soubor lesních typů
ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR Regionální pracoviště Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj
(Na zpracování se podíleli: Ing. Elena Bočevová)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

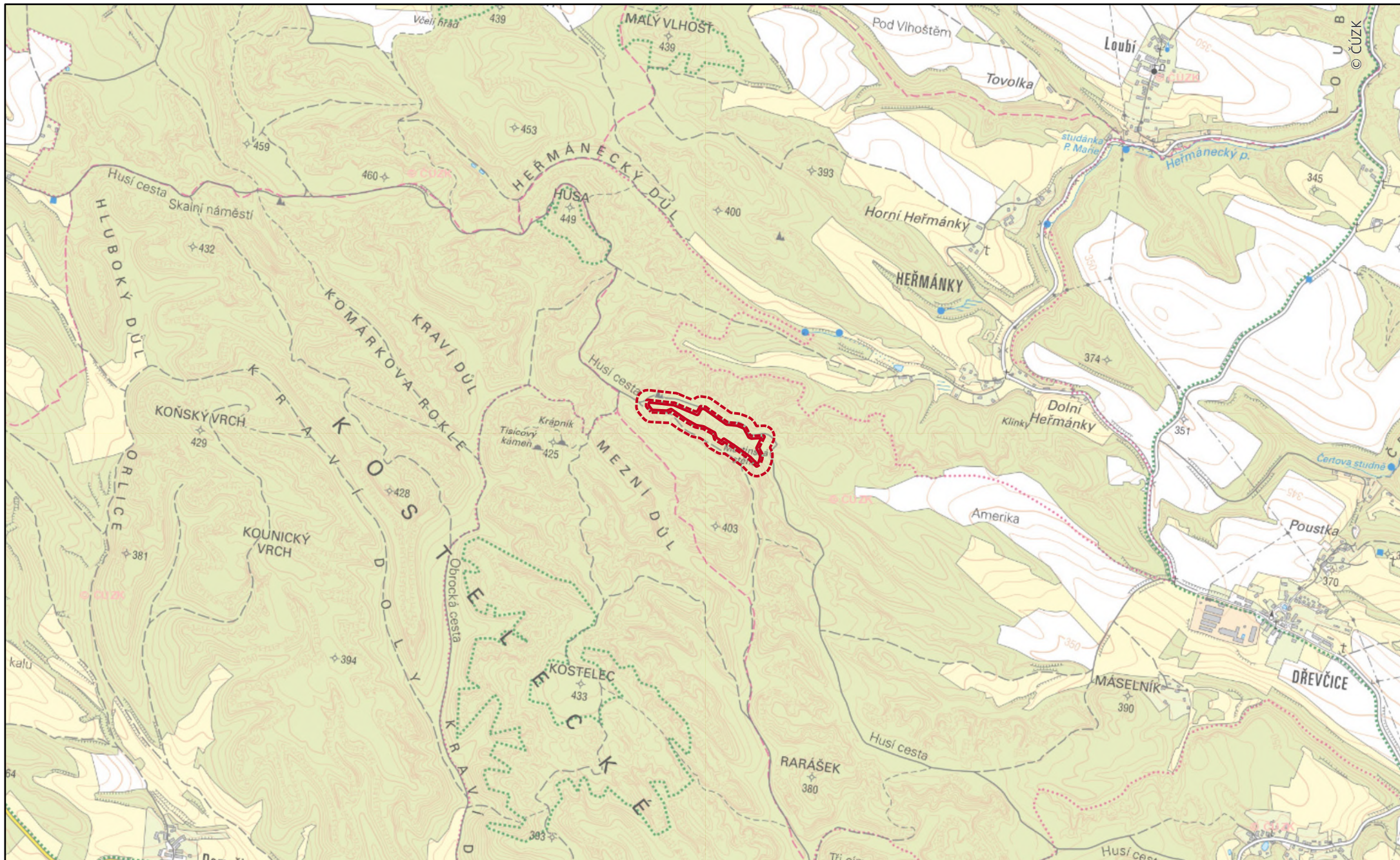
Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

označení JPRL	část JPRL	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
602D17		1,52	01/BO	BO	100	3	Bez zásahu		Vývraty a souše v blízkosti turistické stezky zajistit pro bezpečné ponechání.
602D102		1,72			bezlesí		Bez zásahu		Vývraty a souše v blízkosti turistické stezky zajistit pro bezpečné ponechání.

Stupeň přirozenosti: 3 – les přírodě blízký

M1 ORIENTAČNÍ MAPA ÚZEMÍ PP MARTINSKÉ STĚNY

- PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MARTINSKÉ STĚNY
- OCHRANNÉ PÁSMO PP MARTINSKÉ STĚNY

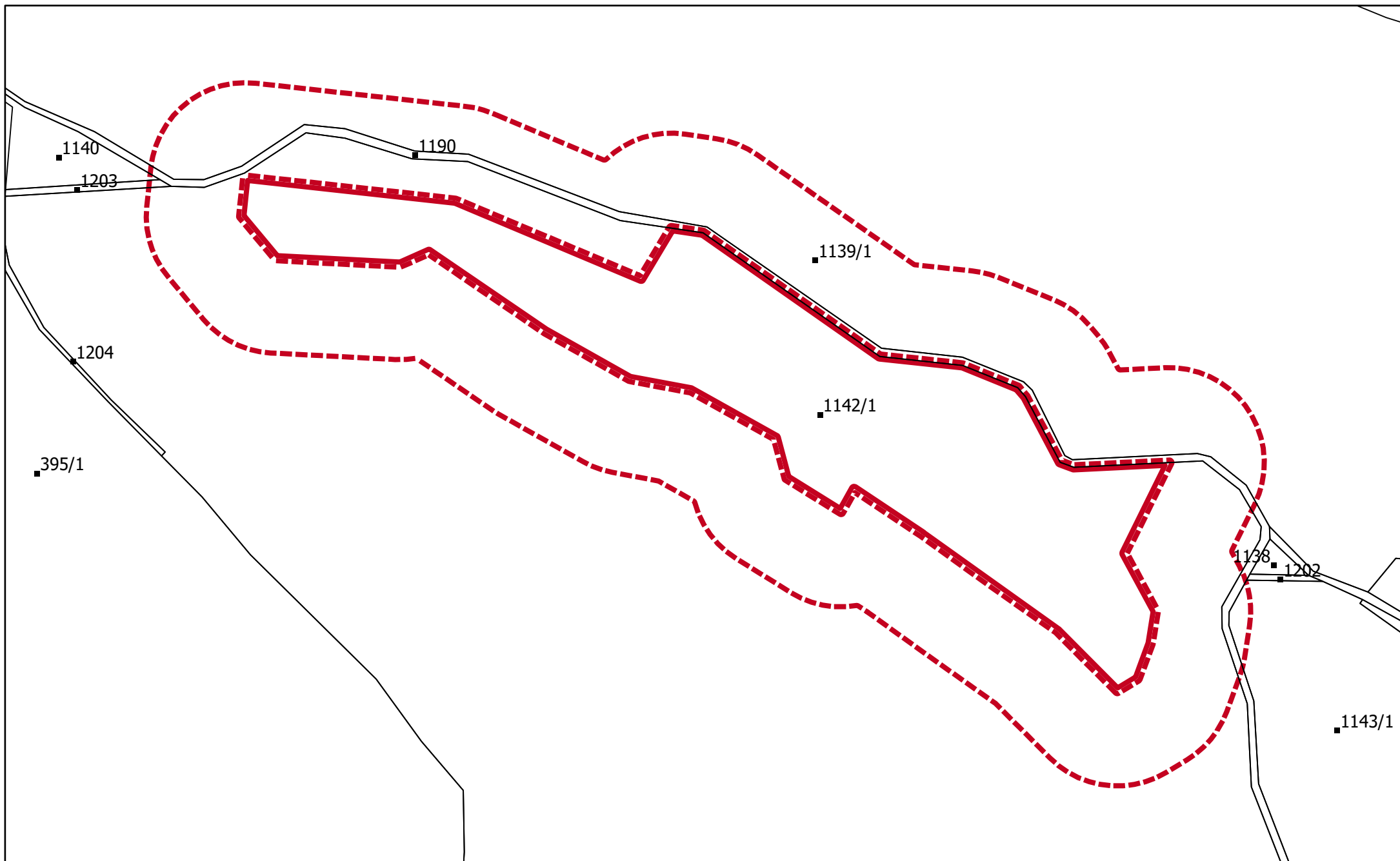

1 : 20 000

0 300 600 1 200 m

RP SCHKO KOKOŘÍNSKO – MÁCHŮV KRAJ
ZM 25 ČR © ČÚZK 2022
© AOPK ČR
S-JTSK
2023

M2 KATASTRÁLNÍ MAPA SE ZÁKRESEM ZCHÚ A JEHO OP

 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MARTINSKÉ STĚNY
 OCHRANNÉ PÁSMO PP MARTINSKÉ STĚNY

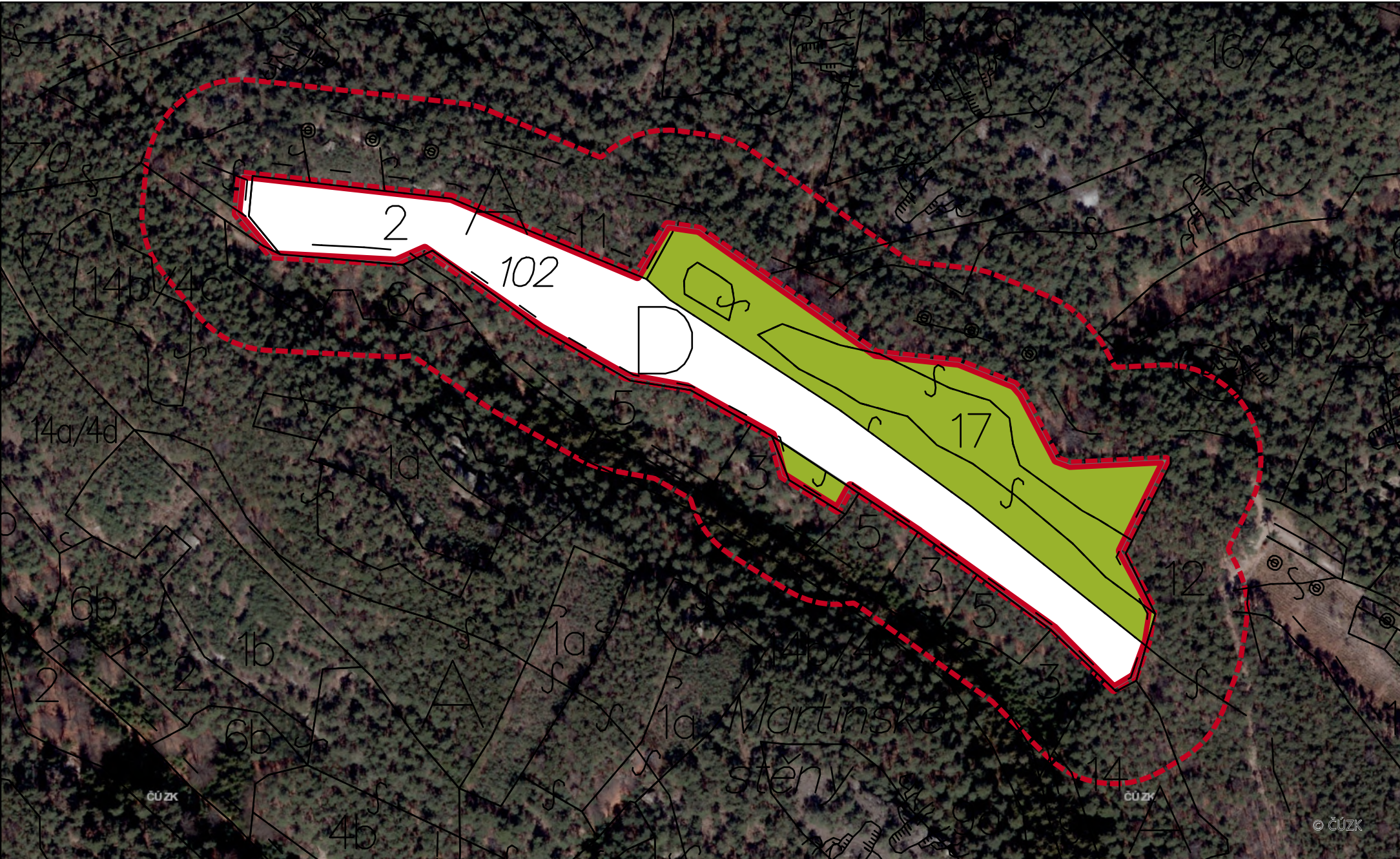

1 : 2 500

0 50 100 200 m

RP SCHKO KOKOŘÍNSKO – MÁCHŮV KRAJ
ZM 25 ČR © ČÚZK 2022
© AOPK ČR
S-JTSK
2023

M3 MAPA DÍLČÍCH PLOCH A NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ - LESNÍ POZEMKY

 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MARTINSKÉ STĚNY

 OCHRANNÉ PÁSMO PP MARTINSKÉ STĚNY

Navrhovaný zásah

☐ bezlesí
☒ bez zásahu

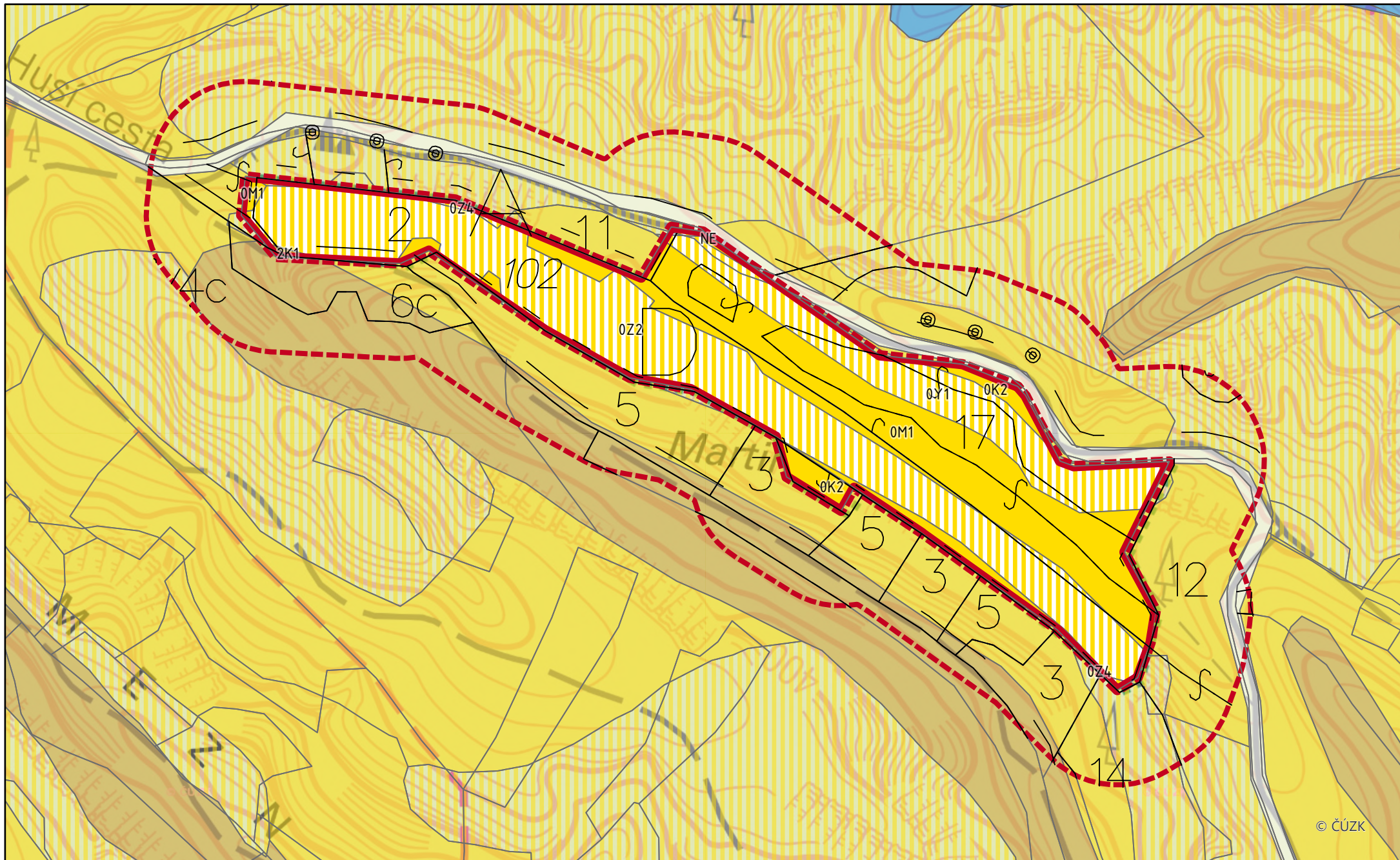

1 : 2 500

0 50 100 200 m

RP SCHKO KOKOŘÍNSKO – MÁCHŮV KRAJ
Ortofoto ČR © ČÚŽK 2022
© AOPK ČR
S-JTSK
2023

M4 LESNICKÁ MAPA TYPOLOGICKÁ

© ČÚZK

- PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MARTINSKÉ STĚNY
- OCHRANNÉ PÁSMO PP MARTINSKÉ STĚNY

Lesní typ

OK2	OZ2
OM1	OZ4
OY1	2K1

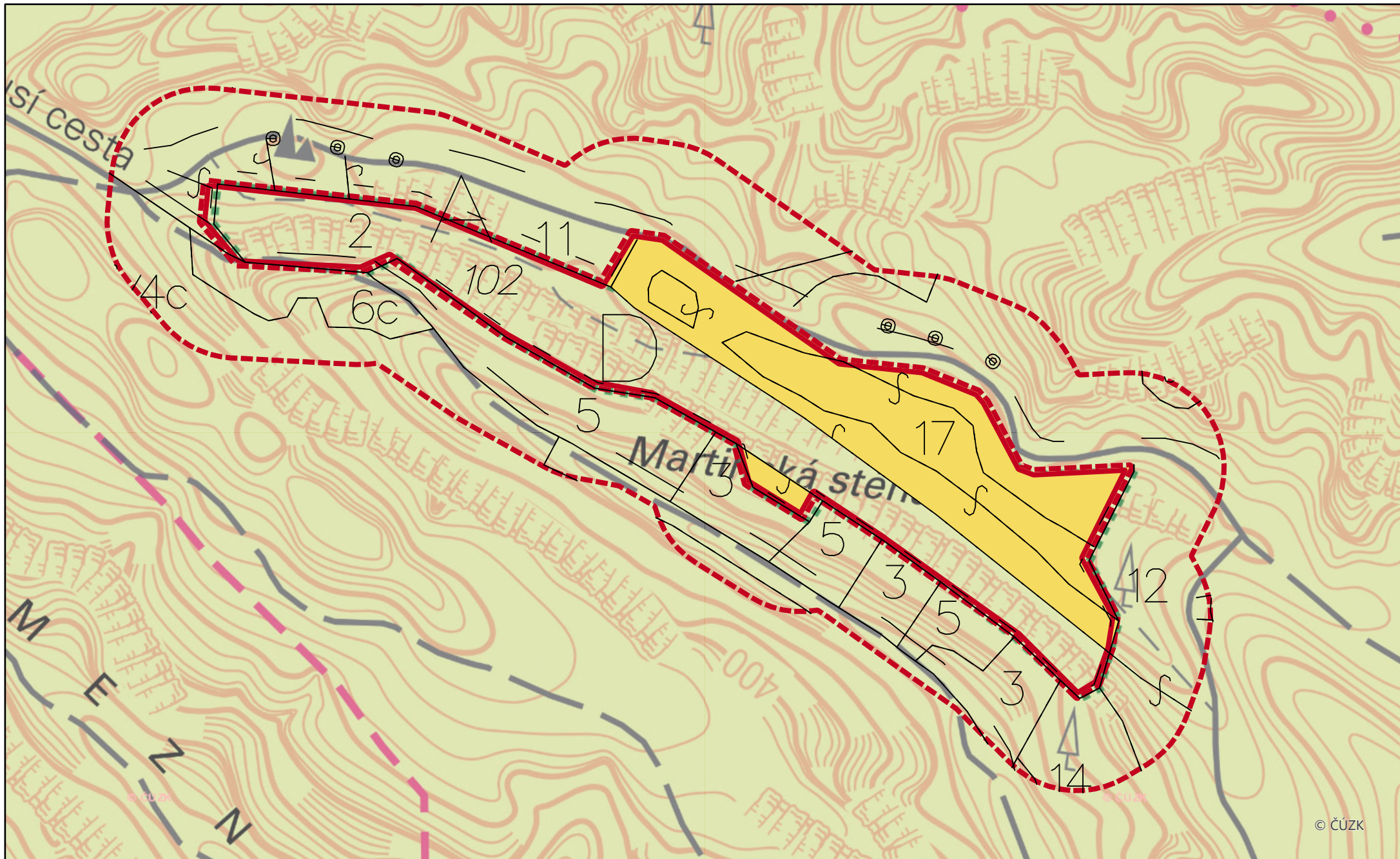

1 : 2 500

0 50 100 200 m

RP SCHKO KOKOŘÍNSKO – MÁCHŮV KRAJ
 ZM 25 ČR © ČÚZK 2022
 © AOPK ČR
 S-JTSK
 2023

M5 MAPA STUPŇŮ PŘIROZENOSTI LESNÍCH POROSTŮ

© ČÚZK

 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MARTINSKÉ STĚNY
 OCHRANNÉ PÁSMO PP MARTINSKÉ STĚNY

 les přírodě blízký

 0 50 100 200 m
 1 : 2 500

RP SCHKO KOKOŘÍNSKO – MÁCHŮV KRAJ
 ZM 25 ČR © ČÚZK 2022
 © AOPK ČR
 S-JTSK
 2023